

Pytania dla gimnazjum

1. Indeks glikemiczny artykułów spożywczych ma istotne znaczenie dla:
  - a. osób palących papierosy
  - b. osób chorujących na cukrzycę
  - c. osób posiadających małe gastronomie
  - d. nie dotyczy produktów spożywczych
2. W którym roku założono organizację WWF (World Wildlife Fund), której symbolem jest panda:
  - a. 1961
  - b. 1990
  - c. 2000
  - d. 1909
3. Brak wapnia (hipokalcemia) może wywołać chorobę zwaną:
  - a. tężyczka
  - b. tężec
  - c. anemia
  - d. koklusz
4. Kiedy założono organizację „czerwony półksiężyc”?
  - a. w 1863 roku na konferencji w Genewie
  - b. w 1859 roku po bitwie pod Solferino
  - c. w 1876 roku, gdy wybuchła wojna rosyjsko-turecka
  - d. w 1919 roku po zakończeniu epidemii grypy hiszpanki
5. Który metal jest niezbędny do prawidłowego funkcjonowania chlorofilu?
  - a. Hg
  - b. K
  - c. Mg
  - d. Ca
6. Który z pierwiastków jest toksyczny dla komórek bakteryjnych?
  - a. Mg
  - b. Na
  - c. Hg
  - d. Cl
7. Anaeroby to:
  - a. organizmy zasiedlające środowiska słodkowodne
  - b. organizmy wolnożyjące
  - c. organizmy beztlenowe
  - d. organizmy bytujące w wysokich partiach gór
8. Mianem endemitów określamy
  - a. gatunki wymarłe
  - b. gatunki unikatowe dla danego miejsca
  - c. pierwsze rośliny nasienne
  - d. skamieniałe rośliny

9. Kwasy nukleinowe dzielimy na jednoniciowe i dwuniciowe. Do kwasów dwuniciowych zaliczamy:
- łańcuchy kwasów aminokwasowych
  - kwas rybonukleinowy
  - kwas deoksyrybonukleinowy
  - kwas mlekowy
10. Woda jest niezbędna do życia wszystkim organizmom zamieszkującym Ziemię. Znana jest jednak odmiana wody, w której życie nie może się rozwijać. Jest to:
- woda słona
  - ciężka woda
  - woda mineralna
  - woda przegotowana
11. Skażenia chemiczne wód powodują choroby u zwierząt zamieszkujących dane środowisko wodne. Objawem zatrucia łożowiem jest syndrom „złamanej szyi” występujący u:
- kaczek
  - łabędzi
  - karpi
  - wydr
12. Węgorze to ryby dwuśrodowiskowe, które składają ikrę w morzu. W tym celu odbywają wycieczającą wędrówkę do:
- Bałtyku
  - Morza Martwego
  - Morza Sargassowego
  - Morza Czarnego
13. Niektóre zwierzęta uznawane za szkodniki są jednocześnie objęte ochroną. Przykładem jest:
- skrzypionka zbożowa
  - kozióróg dębosz
  - komarnica błotniarka
  - chrabąszcz majowy
14. Miano coli to oznaczenie określające najmniejszą ilość badanej próby, w której można znaleźć bakterie typu fekalnego. Oznaczenie to stosuje się powszechnie:
- w określeniu żyzności gleb
  - w oznaczeniu czystości wód
  - w pomiarze substancji odżywczych w wodach stojących
  - w określaniu zanieczyszczenia powietrza
15. Wędrujące (ruchome) wydmy są charakterystyczną cechą krajobrazu w:
- Drawieńskim Parku Narodowym
  - Parku Narodowym Bory Tucholskie
  - Słowińskim Parku Narodowym
  - Parku Narodowym Ujście Warty

16. Ultrafiolet to promieniowanie:
- o fali dłuższej niż światło widzialne
  - krótsze niż promieniowanie rentgenowskie
  - podczerwone
  - o zakresie fali 100 do 380 nm
17. Polietyzm to:
- różnice między samcem a samicą danego gatunku
  - zmiany w wyglądzie starszych osobników w populacji
  - podział pracy wśród członów kolonii owadów społecznych
  - bioróżnorodność
18. Proces mineralizacji i humifikacji w glebie zachodzi na poziomie:
- eluwialnym
  - iluwialnym
  - gleby próchnicznej
  - ściółce
19. W pobliżu dróg o znacznym natężeniu ruchu samochodowego występują skażenia środowiska, powodowane przez substancję, dodawaną do benzyny jako środek podnoszący liczbę oktanową paliwa. Ta substancja to:
- metan
  - czteroetylen ołowiu
  - olej
  - propan
20. Całkowitą ochroną w Polsce objęte są wszystkie gatunki:
- błonkówek
  - ptaków
  - płazów
  - pająków
21. Która z wymienionych roślin dotarła do Europy z Ameryki Środkowej lub Południowej w początkach XVI wieku?
- pomidor
  - róża
  - kapusta
  - rzepa
22. Skorupiakiem lądowym jest:
- pąkła
  - osa
  - konik polny
  - stonoga
23. W którym szeregu są wyłącznie związki organiczne?
- białka, sole mineralne, witaminy
  - tłuszcze, woda, węglowodany
  - tłuszcze, węglowodany, białka
  - sole mineralne, witaminy, węglowodany
24. Najmniejszym w Polsce Parkiem narodowym jest:
- Tatrzański PN
  - Ojcowski PN
  - PN Bory Tucholskie
  - Narwiański PN

25. Niektóre zwierzęta w trakcie trwania suszy lub przy braku pokarmu zapadają w tzw. sen letni. Do takich zwierząt zaliczamy:
- susły
  - pancerniki
  - lemury z Madagaskaru
  - leniwce
26. Kaczeniec (knieć błotna) to gatunek wskaźnikowy dla pewnego czynnika środowiskowego. Tym czynnikiem jest:
- wilgotność
  - gleba zasadowa
  - niskie stężenie soli mineralnych
  - obecność siarki w środowisku
27. W którym Polskim Parku Narodowym znajdują się największe, unikalne dla terenów Polski obszary torfowisk
- Biebrzańskim Parku Narodowym
  - Kampinoskim Parku Narodowym
  - Ojcowskim Parku Narodowym
  - Świętokrzyskim Parku Narodowym
28. Konwencja Ramsarska podpisana w Ramsar w 1971 dotyczy m.in.:
- ochrony obszarów wodno-bagiennych
  - ochrony gatunków zagrożonych wyginięciem
  - wstępnego ograniczenia emisji CO₂
  - zapobiegania nadmiernej wycince lasów
29. Organizacja FAO
- została założona przez koalicję państw antyhitlerowskich w 1939 roku
  - to międzynarodowa komisja zajmująca się problemami wyżywienia i rolnictwa
  - od 1995 roku zrzesza państwa członkowskie UE
  - organizacja typu non profit walcząca z niehumanitarnym traktowaniem zwierząt gospodarskich
30. Drzewa z tego rodzaju są długowieczne, mają wielkie, puste w środku pnie. Roślą na terenach suchych. W jednym z takich drzew schronili się Staś i Nel z powieści „W pustyni i w puszczy”.
- limba
  - liana
  - kakaowiec
  - baobab